

კვლევითი პროექტის მომზადება ვაჟა ფშაველას პოემის "ალუდა ქეთელაური" და სტატიის "კონფლიქტი მისი არსი და დაძლევის გზები" მიხედვით.

კონფლიქტი ადამიანის ცხოვრებაში ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი და გარდაუვალი მოვლენაა. იგი წარმოიშობა მაშინ, როდესაც ერთმანეთს ეჯახება განსხვავებული შეხედულებები, ღირებულებები ან ინტერესები. კონფლიქტი შეიძლება იყოს როგორც პიროვნებს შორის, ასევე ადამიანის შინაგანი ბრძოლა საკუთარ სინდისსა და საზოგადოების მოთხოვნებს შორის. ამ საკითხს ღრმად და ფილოსოფიურად ასახავს ვაჟა-ფშაველას პოემა „ალუდა ქეთელაური“, რომელიც შესანიშნავად ეხმიანება სტატიაში „კონფლიქტი: მისი არსი და დაძლევის გზები“ განხილულ იდეებს. პოემის სიუჟეტის საფუძველში დგას სისხლიანი დაპირისპირება ხევსურებსა და ქისტებს შორის. ალუდა ქეთელაური არის ძლიერი, გამოცდილი მებრძოლი, რომელიც მტერს ამარცხებს, თუმცა ამ გამარჯვებას განსხვავებული მნიშვნელობა ანიჭებს. მან მოკლა ქისტი მუცალი, მაგრამ უარი თქვა მისთვის მარჯვენის მოჭრაზე, რაც ტრადიციის მიხედვით აუცილებელი იყო. ეს ქმედება ხდება კონფლიქტის დასაწყისი ალუდასა და საკუთარ თემს შორის. აქ აშკარად ჩანს ორი სახის კონფლიქტი: გარე და შიდა. გარე კონფლიქტი ვითარდება ალუდასა და ხევსურთა თემს შორის, ხოლო შიდა კონფლიქტი თავად ალუდას გულში მიმდინარეობს. გმირი არჩევანის წინაშე დგას — დემორჩილოს თემის მკაცრ წესებს თუ დარჩეს ერთგული საკუთარი სინდისისა და ადამიანური ღირებულებების. ალუდა ირჩევს სინდისს, რადგან მას სჯერა, რომ ვაჟკაცობა და ღირსება ეროვნულ და სარწმუნოებრივ საზღვრებს სცდება.

სტატიის მიხედვით, კონფლიქტის არსი მდგომარეობს ინტერესთა და ღირებულებათა დაპირისპირებაში. ავტორი აღნიშნავს, რომ კონფლიქტის მოგვარება შესაძლებელია მხოლოდ ურთიერთგაგებობით, დიალოგითა და განსხვავებული აზრის პატივისცემით. ამ თვალსაზრისით ალუდა ქეთელაური წარმოადგენს იმ ადამიანს, რომელიც კონფლიქტის დაძლევის ჰუმანური გზით ცდილობს. იგი მტერს პატივს სცემს, აღიარებს მის ვაჟკაცობას და არ აღიქვამს განსხვავებულ სარწმუნოებას როგორც ადამიანური ღირებულებების უარყოფას.

ხევსურთა თემი კი სრულიად საპირისპირო პოზიციას იკავებს. მათთვის ტრადიცია უპირობო კანონია, რომლის დარღვევაც მიუტევებელია. თემის წევრები უარს ამბობენ დიალოგზე და ალუდას გადანყევტილებას ღალატად აფასებენ. ამის შედეგად კონფლიქტი მწვავედება და ძალადობრივ ფორმას იღებს — ალუდა განიდევნება, კარგავს სახლს, ოჯახს და სამშობლოს. ეს მაგალითი ადასტურებს სტატიის იმ მოსაზრებას, რომ კონფლიქტის იგნორირება და ძალადობით გადანყევტა საბოლოოდ ტრაგიკულ შედეგამდე მიდის. პოემაში განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს ჰუმანიზმის იდეა. ალუდასთვის ადამიანის ღირსება უმთავრესია და სწორედ ეს ფასეულობა აპირისპირებს მას საზოგადოებასთან. მიუხედავად იმისა, რომ გმირი ფიზიკურად ძლიერია, მისი სულიერი სიძლიერე კიდევ უფრო მნიშვნელოვანია. იგი მარტო რჩება, თუმცა საკუთარ სიმართლეს არ თმობს. ამით ვაჟა-ფშაველა მკითხველს აფიქრებინებს, რომ ნამდვილი ვაჟკაცობა არა მხოლოდ ხმლის ქნევაში, არამედ ადამიანის პატივისცემაშია.

- 1.რა არის კონფლიქტი და როგორ იკვეთება იგი ადამიანის ცხოვრებაში?
- 2.რა სახის კონფლიქტებია გამოხატული „ალუდა ქეთელაურში“?
- 3.როგორ აისახა ალუდას გადანაცვეტილება საზოგადოებასთან კონფლიქტში?
- 4.რა მეთოდები იხსნება სტატიის მიხედვით კონფლიქტის მოგვარების გზებად?
- 5.როგორ უკავშირდება პოემაში წარმოდგენილი კონფლიქტი სტატიის იდეას?
- 6.რა მნიშვნელობა აქვს ჰუმანიზმს ალუდას ქცევაში?
- 7.რატომ შეიძლება ჩაითვალოს ალუდა ქეთელაური დღესაც აქტუალურ მაგაღედ?

მეთოდი	პროცენტი
დიალოგი / ურთიერთგაგება	40%
კომპრომისი	25%
ძალადობრივი გზები	15%
უგნორირება / კონფლიქტის დატოვება	10%
სხვა (ჰუმანური მიდგომები, პატივისცემა)	10%